

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

O'quv ishlari bo'yicha prorektor
A.Elmurodov

2024 yil “__” avgust

**O'TA XAVFLI INFEKSION KASALLIKLAR
FANI BO'YICHA**

SILLABUSI

Magistratura bo'limi uchun

Bilim sohasi: 800000-Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya

Ta'lim sohasi: 840000-Veterinariya

Mutaxassisligi: 70840302-Veterinariya mikrobiologiyasi, virusologiyasi, epizootologiyasi, mikologiyasi va immunologiyasi

Modul / FAN SILLABUSI

Veterinariya profilaktikasi va davolash fakulteti
70840302-Veterinariya mikrobiologiyasi,
virusologiyasi, epizootologiyasi, mikologiyasi va
immunologiyasi mutaxassisligi

Fan nomi:	O'ta xavfli infeksiyon kasalliklar
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	O'XIK1206
Yil:	1
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Magistratura
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	60
Laboratoriya mashg'ulotlari	—
Seminar	—
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Magistirlarga qoramol, qo'y-echki, ot, cho'chqa va parrandalar, go'shtxo'r va mo'ynali hayvonlarning o'ta xavfli infeksiyon kasalliklarini kelib chiqish qonuniyatlari, ularning tarqalishi, oldini olish, yo'qotish choratadbirlarini o'rgatish va ularda shu mutaxassislikka mos bilim, ko'nikma va malaka shakillantirishdir.
------------	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Epizootologiya
2.	Immunologiya
3.	Mikrobiologiya
4.	Virusologiya

Ta'lim natijalari (TN)

	Bilimlar jihatidan:
TN1	Fanning vazifasi —O'ta xavfli infeksiyon kasalliklar sistematikasini,

	infektsion kasalliklarga nisbatan immunitetning shakllarini, infektsion kasalliklarni tarqalish mexanizmini, infektsion kasallik qo'zg'atuvchilarini aniqlashni, infektsion kasalliklarni o'z vaqtida aniq diagnoz qo'yishni, maxsus oldini olish chora-tadbirlarini to'g'ri tashkil etishni, yuqumli kasalliklarga qarshi biopreparatlar tayyorlash texnologiyalarini, ishlatiladigan asbob-uskunalaridan foydalanish qoidalari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Hayvonlarning o'ta xavfli infektsion kasalliklarini yuqish yo'llari va tarqalish dinamikasi haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN3	Mamlakat chegarasini yuqumli qo'zg'atuvchilarini hayvonlar va ularning mahsulotlari orqali xorijdan kirib kelishidan asrash. Barcha bo'xona, fermalarda, hayvonlarni tashishda, so'yishda, ularning mahsulotlariga ishlov berishda veterinariya –sanitariya nazorati o'rnatishning ilmiy asoslari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Zooantroponozlarning xalq xo'jaligiga, xususan chorvachilikga keltiradigan iqtisodiy zararini aniqlash.
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN5	O'ta xavfli Infektsion kasalliklardagi epizootik o'choq va tabiiy o'choqning paydo bo'lishida yovvoyi hayvonlarning, kemiruvchilar, hashorotlarning va tashqi ekologik sharoitning hamda insonlarning tutgan o'rni, tabiiy o'choqlilikni asoslash.
TN6	Uy va yovvoyi hayvonlar orasidagi aloqaning epizootologik ahamiyatini ilmiy asoslash. Dezinfeksiya tadbirlarini o'tkazish.
TN7	Kasallik qo'zg'atuvchilari bilan hayvonlar orasidagi o'zaro moslashuv jarayoni evaziga paydo bo'lgan hayvonlarning infektsion kasalliklar evolyusiyasini ilmiy asoslash.
TN8	Epizootiyaga qarshi kurashishning kompleks tamoili, infektsion kasalliklarga aniq va ishonchli diagnoz qo'yish usullari o'rgatish.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

M1	O'ta xavfli yuqumli kasalliklar
M2	Aueski kasalligi
M3	Nekrobakterioz kasalligi
M4	Qoramollar o'lati
M5	Qoramollarning yomon sifatli kataral isitmasi
M6	Qoramollarni nodulyar dermatit kasalligi
M7	Qo'ylarning xlamidiozli oborti kasalligi
M8	Qo'y – echkilarning o'lati
M9	Otlarning manqa kasalligi
M10	Otlar gripp kasalligi

M11	Parrandalarni infeksiyon bronxit kasalligi
M12	Parrandalar grippi
M13	Parrandalarning chechak kasalligi
M14	Parrandalarning Marek kasalligi
M15	Go'shtxo'r hayvonlarni infeksiyon gepatit kasalligi
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Epizootologik tekshirish usullari.
A2	Infeksiyon kasalliklar bilan ishlashda mehnatni muhofaza qilish tadbirlari.
A3	O'ta xavfli yuqumli kasalliklar bilan ishlash laboratoriyasida ishlashda bioxavfsizlik qoidalariga amal qilish
A4	O'ta xavfli infeksiyon kasalliklarini bakteriologik diagnostika qilish usullari
A5	O'ta xavfli anaerob infeksiyon kasalliklarini bakteriologik diagnostika qilish usullari
A6	Patologik materialdan bosma surtma tayorlash va mikroskopiya qilish
A7	O'ta xavfli infeksiyon kasalliklarini virusologik diagnostika qilish usullari
A8	O'ta xavfli infeksiyon kasalliklarni tarqalishini oldini olishda dezinfeksiya tadbirlarini tashkil etish
A9	O'ta xavfli infeksiyon kasalliklariga qarshi kurashda dezinfeksiya sifatini nazorat qilish
A10	O'ta xavfli infeksiyon kasalliklarni tarqalishini oldini olishda dezinfeksiya tadbirlarini tashkil etish
A11	O'ta xavfli infeksiyon kasalliklarni tarqalishini oldini olishda deratizatsiya tadbirlarini tashkil etish
A12	Hayvonlarning dermatamikozlarni diagnostika qilishni tashkil etish
A13	Hayvonlarning dermatamikozlarni diagnostika qilishni tashkil etish
A14	Nekrobakterioz diagnostikasi, oldini olish va unga qarshi kurash tadbirlari
A15	Nekrobakterioz diagnostikasi, oldini olish va unga qarshi kurash tadbirlari
A16	Qoramollarning yomon sifatli kataral isitmasi kasalligini davolash usullari
A17	Qoramollarning yomon sifatli kataral isitmasi kasalligini davolash usullari
A18	Qoramollarni nodulyar dermatit kasalligini diagnostikasi davolash va undan sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish
A19	Qoramollarni nodulyar dermatit kasalligini diagnostikasi davolash va undan sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish
A20	Qo'ylarning xlamidiozli oborti kasalligini diagnostikasi, davolash va uning oldini olish tadbirlari

- chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
 - fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
 - fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
 - **g) quyidagi hollarda talabanning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:**
 - fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
 - fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
 - fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
 - fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
 - fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
 - fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Muallif:	Qambarov Abdurauf Abdurasulovich- veterinariya fanlari nomzodi, dotsent
E-mail:	abduraufkambarov@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Epizootologiya va infeksiyon kasalliklar" kafedresi
Taqrizchilar:	1. Veterinariya fanlari nomzodi, v.b, professor K.Tangirov 2. Veterinariya fanlari doktori (DSc) B.Elmurodov

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 10 avgustdagi 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Epizootologiya va infeksiyon kasalliklar" kafedrasining 2024 yil 26 avgustdagi 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

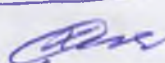
O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

 R. Ro'ziqulov

 Sh. Qurbanov

 A. Xudjamshukurov

 A.A. Qambarov

A21	Qo'ylarning xlamidiozli oborti kasalligini diagnostikasi, davolash va uning oldini olish tadbirlari
A22	Otlarning manqa kasalligini allergik diagnostika qilish usulini tashkil etish
A23	Otlarning manqa kasalligini allergik diagnostika qilish usulini tashkil etish
A24	Otlar gripp kasalligini diagnostika qilish va proflaktika qilish tadbirlarini tashkil etish
A25	Otlar gripp kasalligini diagnostika qilish va proflaktika qilish tadbirlarini tashkil etish
A26	Cho'chqalarning o'lat kasalligini oldini olish tadbirlarini tashkil etish
A27	Cho'chqalarning o'lat kasalligini oldini olish tadbirlarini tashkil etish
A28	Buzoqlarning virusli diareyasi kasalligini diagnostikasi va uning davolash usullarini tashkil etish
A29	Buzoqlarning virusli diareyasi kasalligini diagnostikasi va uning davolash usullarini tashkil etish
A30	Buzoqlarning korona virusli enterit kasalligini diagnostikasi va uning davolash usullarini tashkil etish

	Mustaqil ta'lim (MT)	
1.	Listerioz kasalligi	90soat 4soat
2.	Tulyerimiya	4soat
3.	Qotma kasalligi	4soat
4.	Botulizm kasalligi	4soat
5.	Qoramollarning paratuberkulyoz kasalligi	4soat
6.	Qoramollarning paragripp – 3 kasalligi	4soat
7.	Qoramollarning efimer isitmasi	4soat
8.	Pseudotuberkulyoz kasalligi	4soat
9.	Qoramollarning nodulyar dermatit kasalligi	4soat
10.	Qoramollarning ensefalopatiya kasalligi	4soat
11.	Qo'y va echkilarning tuyoq chirishi kasalligi	4soat
12.	Qoramollarning infeksiyon mastit kasalligi	4soat
13.	Qo'ylarning nekrotik gepatit kasalligi	4soat
14.	Tuyalar o'lati	4soat
15.	Qo'ylarning adenomatoz kasalligi	4soat
16.	Qo'ylarning Visna va medi kasalligi	2soat
17.	Qo'y va echkilarning skrepi kasalligi	2soat
18.	Otlarning epizootik limfangoit kasalligi	2soat
19.	Otlarning kontagiyozli plevropnevmoniya kasalligi	2soat

20.	Cho'chqalarning vizukulyar ekzontema kasalligigi	2soat
21.	Cho'chqalarning dizenteriya kasalligi	2soat
22.	Cho'chqalarning gemafilozli poliserozit kasalligi	2soat
23.	Yosh hayvonlarning streptokokkozi	2soat
24.	Parrandalarning Gamboro kasalligi	2soat
25.	Parrandalarning leykozi	2soat
26.	Parrandalarning resperator mikaplazmozi	2soat
27.	Parrandalarning pullaroz kasalligi	2soat
28.	Itlarning parovirusli enterit kasalligi	2soat
29.	Qorako'zanning psevdomanoz kasalligi	2soat
30.	Quyونlarning miksomatoz kasalligi	2soat

Asosiy adabiyotlar

1.	Salimov X.S., Qambarov A.A., I.X.Salimov. "Epizootologiya va infeksiyon kasalliklar" darslik. Toshkent-2021 yil. LESSON PRESS MCHJ nashriyoti. 739 bet.
2.	Salimov X.S., Qambarov A.A. "Epizootologiya" darslik. Toshkent-2016 yil. F.Nasimov nashriyoti. 612 bet.
3.	Парманов М.П., Фармонов Н.О., Қамбаров А.А. "Хусусий эпизоотология" Дарслик 2010 йил

Qo'shimcha adabiyotlar

1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
6.	Шевченко А.А., Джалилиди Г.А., Шевченко Л.В., Черны О.Ю. Диагностика инфекционных болезней животных (учебное пособие). Краснодар, 2014 год.
7.	M.Jackson Veterinary clinical pathology. America 2010 year.

Axborot manbaalari:	
1.	www.zivonet.uz .
2.	www.vetiurnal.uz
3.	www.lex.uz
4.	www.veterinariy.actavis
5.	www.Kodges.ru

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;
- b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim